Uppsala kommun

Datum:
2026-10-28

Diarienummer:
SCN-2026-00924-1

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Socialnämnden

Handläggare:
Karin Allard

Revidering av insatser som nämnden tillhandahåller utan behovsprövning november 2026

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** utöka de insatser som nämnden tillhandahåller utan behovsprövning med insatsen eftervård vid råd- och behandlingsgruppen, från den 12 januari 2027
2. **att** utöka antalet råd- och stödsamtal om beroende som tillhandahålls utan behovsprövning från 10 till 15
3. **att** utöka de verksamheter som utan behovsprövning tillhandahåller råd- och stödsamtal till beroende till att fr.o.m. 2027-01-12 även innefatta öppenvårdens behandlingsgrupp DH13.

Ärendet

I bilaga 1 framgår det vilka insatser som socialnämnden tillhandahåller utan behovsprövning och hur dessa ska dokumenteras. Förvaltningen föreslår att insatsen eftervård vid råd- och behandlingsgruppen ska kunna ges utan behovsprövning, samt att insatsen råd- och stödsamtal om beroende utökas. Utökningen föreslås dels genom att samtalen kan ges av öppenvårdens behandlingsgrupp DH13 och inte som nu enbart av råd- och behandlingsgruppen, dels genom att upp till 15 stödsamtal kan tillhandahållas utan behovsprövning vilket innebär en utökning från 10 samtal. Insatserna som läggs till och utökas är markerade med röd text i bilagan.

Beredning

Ärendet har beretts i samverkan mellan enheten för strategiskt stöd och råd- och behandlingsgruppen samt DH13.

Föredragning

Genom den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli 2025 har socialnämnden fått utökade möjligheter att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning. I socialtjänstlagen används begreppet insats som en övergripande benämning för de stöd- och hjälpåtgärder som socialnämnden erbjuder enskilda. Dokumentationsskyldighet gäller vid genomförande av alla insatser, det vill säga även sådana som nämnden tillhandahåller utan behovsprövning. Hur insatsen ska dokumenteras beror på vilken typ av insats det är. Insatser av rådgivningskaraktär kan dokumenteras utan uppgifter om den enskildes personliga förhållanden. Stödinsatser ska dokumenteras på individnivå om det inte finns särskilda skäl. Det är socialnämnden som ska besluta om undantag från kravet på dokumentation på individnivå i förhållande till en specifik insats. Nämndens beslut gäller alla som deltar i en viss insats. I bilaga 1 framgår vilka insatser som socialnämnden tillhandahåller utan behovsprövning och hur dessa ska dokumenteras.

Förvaltningen föreslår att bilaga 1 utökas med insatsen eftervård vid råd- och behandlingsgruppen. Målgruppen är personer som har ett skadligt bruk eller beroende av alkohol eller droger. Efter avslutad öppenvårdsbehandling vid råd- och behandlingsgruppen kan den som önskar fortsatt stöd få eftervård genom gruppsamtal i upp till sex månader. Gruppen träffas vid ett tillfälle per vecka. Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden. Insatsen föreslås kunna ges utan behovsprövning från den 12 januari 2027.

Dessutom föreslås en utökning av råd- och stödsamtal om beroende, dels genom att antalet stödsamtal utökas från 10 till 15 samtal utan behovsprövning, dels genom att samtalen ska kunna ges av öppenvårdens behandlingsgrupp DH13 och inte bara av råd- och behandlingsgruppen. Vad gäller utökningen från 10 till 15 samtal föreslås beslutet gälla direkt efter socialnämndens sammanträde den 26 november. När det gäller förslaget om att stödsamtalen ska kunna ges av DH13 föreslås det att det ska börja gälla från den 12 januari 2027.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen bedöms rymmas inom befintlig budgetram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-10-28
- Bilaga 1, Insatser som socialnämnden tillhandahåller utan behovsprövning
- Bilaga 2, Insatser per verksamhet

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Uppsala kommun

Socialnämnden

Datum:
2026-10-27

Diarienummer:
SCN-2026-00924

Handläggare:
Åsa Hedlund, Karin Allard

Bilaga 1 Insatser som socialnämnden tillhandhåller utan behovsprövning

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (Kontaktcenter)
www.uppsala.se

Innehåll

Inledning 4

Insatser som tillhandahålls av avdelning barn och ungdom insats 5

- Alla Barn i Centrum, ABC 5
- Barnsäkert 5
- COPE (Community Parent Education) 6
- Föräldraskap i Sverige, FÖS 6
- Föräldraträffar vid familjeenheterna 6
- Gruppverksamhet vid Trappan 7
- Hela barn 7
- Häktessamtal 7
- Jag och min familj 8
- Konflikthantering i skola 8
- Krissamtal 8
- Mamma och Pappa Trots Allt (MPTA) 9
- Medling vid brott 9
- Mötesplatser vid familjecentraler 9
- Pappa kom hem 10
- Råd- och stödsamtal vid familjeenheterna 10
- Råd- och stödsamtal vid Stödcentrum 11
- Råd- och stödsamtal vid Trappan 11
- Råd- och stödsamtal vid Ungdomscentrum 12
- Samhällsvägledning och kulturtolkning 12
- Spädbarnsverksamhet 13
- Stödsamtal för ungdomar vid Trappan 13
- Tidigt stöd 13
- Urinprov 14
- Vänta barnsäkert 14

Insatser som tillhandahålls av avdelning vuxen 15

- Anhöriggrupp vid DH13 15
- Barn i föräldrars fokus (BiFF) 15
- CRA 15
- Craft för anhöriga 16
- Eftervård vid råd- och behandlingsgruppen 16
- Familjerådgivning 16
- Förlängd behandling vid DH13 17
- Haschavvänjningsprogrammet 17
- Jag och min familj 17
- Plats på härbärge 18

Råd- och stödsamtal om beroende....18
Samarbetssamtal....19
Samtalskontakt för våldsutsatta personer....19
Single session stödsamtal....20
Vräkningsförebyggande stöd....20
Återfallsprevention i grupp....20
Övriga insatser....21
Föräldrastödjare....21
Lots....21
Romsk inkludering....22
Dokumenthistorik....23

Inledning

Denna bilaga beskriver de insatser som socialnämnden tillhandahåller utan behovsprövning. I socialtjänstlagen används begreppet insats som en övergripande benämning för de stöd- och hjälpåtgärder som socialnämnden erbjuder enskilda. Det innebär att rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp till enskilda som behöver det utgör insatser. Dokumentationsskyldighet gäller vid genomförande av alla insatser, det vill säga även sådana som nämnden tillhandahåller utan behovsprövning.
Hur insatsen ska dokumenteras beror på vilken typ av insats det är. Insatser av rådgivningskaraktär kan dokumenteras utan uppgifter om den enskildes personliga förhållanden. Stödinsatser ska dokumenteras på individnivå om det inte finns särskilda skäl. Särskilda skäl utgörs av två anledningar. Den ena handlar om risken att målgruppen för en insats inte skulle söka stöd om den inte får vara anonym. Den andra gäller öppna verksamheter som är utformade som mötesplatser eller träffpunkter, där det inte är lämpligt eller behövligt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer. En risk- och konsekvensanalys har genomförts för alla insatser som nämnden tillhandahåller utan behovsprövning, där behovet av att undanta dokumentation på individnivå har vägts mot behovet av att kunna följa upp insatser på individnivå. Även om en insats undantas dokumentation på individnivå ska avidentifierade uppgifter dokumenteras. Det är socialnämnden som ska besluta om undantag från kravet på dokumentation i förhållande till en specifik insats. Nämndens beslut gäller alla som deltar i en viss insats. Det betyder att beslutet inte kan avse enskilda individer.

I det här dokumentet beskrivs varje insats kort utifrån innehåll och genomförande, till vilken målgrupp som insatsen ges samt hur insatsen ska dokumenteras. Bilagan består av tre avdelningar, insatser som tillhandahålls av avdelning barn och unga insats, avdelning vuxen och övriga insatser. Beskrivningen av målgrupperna utgår från den sökandes egen upplevelse av att tillhöra målgruppen och innebär att ingen bedömning av om någon tillhör målgruppen sker inom ramen för insatsen. De som beskrivs tillhöra målgruppen är de personer som socialnämnden vill nå med insatsen. Hjälpsökande kan inte nekas att ta del av insatsen med hänvisning till att de inte ingår i målgruppen, eftersom det skulle innebära en bedömning som inte får göras. Är insatsen förenad med ett villkor däremot så ska utföraren pröva om den sökande uppfyller villkoren. Dessa villkor ska vara summariska och enkla att konstatera. Det ska inte krävas någon bedömning av om villkoren är uppfyllda. Om en person inte uppfyller villkoren så har personen inte rätt att ta del av insatsen utan behovsprövning.

Alla insatser i denna bilaga som riktas till målgruppen ungdomar mellan 15 och 17 år, kan ges utan vårdnadshavares samtycke i enlighet med 21 kap. 2 § socialtjänstlagen.

Insatser som tillhandahålls av avdelning barn och ungdom insats

Alla Barn i Centrum, ABC

Målgrupp
Familjer som vill stärka familjerelationerna och få hjälp att handskas bättre med vardagssituationer.

Villkor: Familjer med barn i åldrarna 3–18 år.

Innehåll och genomförande
ABC är ett föräldrastödsprogram för föräldrar med barn i åldrarna 3–18 år. Insatsen tillhandahålls av familjeenheterna. Insatsen består av gruppträffar som genomförs under cirka två månader samt övningar i hemmet med barnen mellan träffarna. Syftet med insatsen är att stärka familjerelationer och hjälpa föräldrar att handskas bättre med vardagssituationer.

Dokumentation
Samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Barnsäkert

Målgrupp
Föräldrar som önskar stöd och hjälp av familjebehandlare till exempel med anledning av ekonomisk oro, nedstämdhet, extrem stress, riskbruk/missbruk av alkohol och våld i nära relationer.

Villkor: Föräldrar med barn i åldrarna 0–5 år.

Innehåll och genomförande:
Insatsen erbjuds av familjeenheterna tillsammans med Region Uppsala. Barnhälsovårdssjuksköterska (BHV) har ett strukturerat samtal med alla föräldrar med hjälp av ett frågeformulär under barnets BVC-tid. Syftet är att identifiera och uppmärksamma vanligt förekommande riskfaktorer och att kunna erbjuda rätt stöd och hjälp utifrån önskemål.

Vid utfall/behov kan BHV-sjuksköterskan erbjuda familjen ett gemensamt hembesök med familjebehandlare för att samtala om familjens situation och eventuellt stödbehov. Dessa samtal genomförs alltid tvärprofessionellt, BHV-sjuksköterska tillsammans med familjebehandlare.

Om föräldrarna önskar fortsatt stöd efter de inledande rådgivande samtalen, kan upp till sju stödsamtal erbjudas.

Dokumentation
De inledande samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentation ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Det individanpassade samtalsstödet som eventuellt tillhandahålls efter de rådgivande samtalen är av stödjande karaktär och ska dokumenteras på individnivå.

COPE (Community Parent Education)

Målgrupp och villkor
Föräldrar till barn med någon form av utagerande beteende och som önskar verktyg för att förstå och hantera sitt barns beteende.

Villkor: Föräldrar med barn i åldrarna 3–19.

Innehåll och genomförande
COPE är ett manualbaserat program med syfte att stödja föräldrar till barn med någon form av utagerande beteende och att ge föräldrar verktyg för att förstå och hantera sitt barns beteende. I COPE-programmet arbetar man utifrån en storgruppsmodell med grupper som består av 25–30 föräldrar. Insatsen ges av familjeenheterna och Ungdomsjouren.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Föräldraskap i Sverige, FÖS

Målgrupp
Utrikesfödda föräldrar som önskar information om områden som är viktiga för familjelivet i Sverige.

Villkor: Utrikesfödda föräldrar med barn i åldrarna 0–18 år.

Innehåll och genomförande
Föräldraskap i Sverige är ett samhällsorienterande grupprogram som består av fem gruppträffar för utrikesfödda föräldrar med barn i åldrarna 0–18 år. Programmet ges av familjeenheterna och Ungdomsjouren.

Syfte med programmet är att föräldrarna ska få information om områden som är viktiga för familjelivet i Sverige samt möjlighet till gruppdiskussioner. Insatsen omfattar information och rådgivning om att vara familj i nytt land, föräldrars rättigheter och skyldigheter, jämställdhet, och hur t.ex. förskola, skola och vård fungerar.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Föräldraträffar vid familjeenheterna

Målgrupp
Vårdnadshavare som önskar stöd i familjerelationer och med föräldraskap.

Villkor: Föräldrar med barn 0–20 år.

Innehåll och genomförande
Familjebehandlare vid familjeenheterna håller i föräldraträffar med teman som handlar om samspel och relationer.

Dokumentation
Föräldraträffarna är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Gruppverksamhet vid Trappan

Målgrupp
Trappans målgrupp är barn och ungdomar i familjer som har problem med alkohol, droger, våld, psykisk ohälsa, intellektuella begränsningar eller konfliktfyllda separationer.

Villkor: Barn och ungdomar i åldrarna 5–20 år.

Innehåll och genomförande
Trappan erbjuder gruppverksamhet från sju års ålder till ovanstående målgrupper. Grupperna går terminsvis och är fördelade efter målgrupp och ålder. Trappan erbjuder även grupp för familjehemsplacerade barn samt parallell våldsgrupp förälder/barn en gång per år om det finns underlag.

Dokumentation
Gruppverksamheten är rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Hela barn

Målgrupp
Separerade föräldrar som är i konflikt med varandra.

Villkor: Föräldrar som har barn i åldrarna 0–20 år.

Innehåll och genomförande
Insatsen är en barnfokuserad samtalsserie om fem strukturerade samtal för föräldrar som är i konflikt och som har svårt att samtala om frågor som rör det gemensamma barnet. Insatsen tillhandahålls av familjeenheterna.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska ske avidentifierat.

Häktessamtal

Målgrupp
Unga personer som är häktade misstänkta för brott.

Villkor: Personer mellan 15–29 år.

Innehåll och genomförande
Unga personer mellan 15–29 år som har häktats misstänkta för brott, har oavsett hemort rätt till ett eller flera råd- och stödsamtal. Insatsen ges av Insatsteamet vid Ungdomsjouren. Samtalen sker i nära samverkan med häktets klienthandläggare.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska ske avidentifierat.

Jag och min familj

Målgrupp
Familjer som upplever behov av förändring gällande föräldrarnas alkohol- och drogvanor och att förbättra kommunikationen inom familjen.

Villkor: Familjer med barn mellan 0–20 år.

Innehåll och genomförande
Programmet syftar till bättre kommunikation i familjen, att barns perspektiv uppmärksammas och att vuxna motiveras till förändrade alkohol- och drogvanor. Programmet består av 8 träffar och 2 uppföljningsträffar.

Insatsen tillhandahålls av familjeenheterna i samverkan med Råd- och behandlingsgruppen.

Dokumentation
Samtalen har karaktären av individanpassat samtalsstöd, där dokumentationen ska ske avidentifierat av särskilda skäl.

Konflikthantering i skola

Målgrupp
Ungdomar som har svårlösta konflikter i en skola i Uppsala kommun.

Villkor: Ungdomar i åldrarna 10 - 21 år.

Innehåll och genomförande
Vid större och svårlösta konflikter i skolan erbjuder Ungdomsjouren konflikthantering i situationer där skolan själva gjort allt de kan för att lösa konflikten.

Dokumentation
Stödsamtalen inom ramen för konflikthanteringen är av rådgivande och informerande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Krissamtal

Målgrupp
Föräldrar, barn, ungdomar och familjer som upplevt svåra händelser och har behov av samtalsstöd.

Villkor: Barn, ungdomar, föräldrar och familjer med barn mellan 0–20 år.

Innehåll och genomförande
Föräldrar, barn, ungdomar och familjer som drabbats av svåra händelser kan få upp till fem krissamtal. Det kan till exempel handla om att barn har blivit akut omhändertagna eller när ett barn blivit utsatt för sexuella övergrepp av närstående.

Insatsen tillhandahålls av Stödcentrum och samhällsvägledarna vid Ungdomsjouren, Ungdomscentrum samt Familjeenheterna.

Dokumentation
Samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Mamma och Pappa Trots Allt (MPTA)

Målgrupp
MPTA vänder sig till föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter och som önskar stöd och hjälp i olika delar av föräldrarollen.

Villkor: Föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter och som har barn placerade utanför det egna hemmet.

Innehåll och genomförande
Programmet består av gruppträffar som äger rum en gång i veckan, vid totalt åtta tillfällen. Programmet tillhandahålls av familjestödsgruppen. MPTA är anpassad till föräldrar med kognitiva nedsättningar och omfattar aspekter såsom byggande av relation, gemensam lek, aktivt lyssnande och färdigheter för föräldrarna själva.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Medling vid brott

Målgrupp
Ungdomar som har blivit utsatta för brott och har begått brott.

Villkor: Ungdomar i åldrarna 12 - 20 år.

Innehåll och genomförande
Stödcentrum vid Ungdomsjouren erbjuder upp till fem stödsamtal till brottsutsatta, vittnen och misstänkta gärningspersoner. Samtalen har fokus på information, rådgivning och stöd i rättsprocessen samt hjälp att söka ekonomisk ersättning.

Dokumentation
Medling avser upp till fem stödsamtal. Dessa har karaktären av individanpassat samtalsstöd, där dokumentationen ska ske avidentifierat av särskilda skäl.

Mötesplatser vid familjecentraler

Målgrupp
Vårdnadshavare som önskar stöd i familjerelationer och med föräldraskap.

Villkor: Föräldrar med barn 0–6 år (tills barnet börjar förskoleklass).

Innehåll och genomförande
Familjecentralerna fungerar som en mötesplats och plats för rådgivning till föräldrar och vårdnadshavare. Vid familjecentralerna samverkar familjeenheterna med förskolor, skolornas elevvård, övrig socialtjänst, landstingets mödra- och barnhälsovård samt barn- och ungdomspsykiatri (BUP).

Dokumentation
Familjecentralerna har karaktären av rådgivning och att vara en mötesplats/ träffpunkt och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Pappa kom hem

Målgrupp
Pappa kom hem riktar sig till föräldrar med flyktingbakgrund och som önskar stöd och information om områden som är viktiga för familjelivet i Sverige.

Villkor: Föräldrar med flyktingbakgrund med barn i åldrarna 0–18 år.

Innehåll och genomförande
Pappa kom hem består av fem gruppträffar där ämnen såsom föräldrarollen, barnuppfostran, hemarbetet, parrelationer, hederskultur och våld i nära relationer behandlas. Pappa kom hem ges av familjeenhet Gottsunda. Syftet med programmet är att förändra attityder och öka förståelsen för vikten av en barnuppfostran fri från våld, ökad jämställdhet inom familjen och andra demokratiska grundstenar relaterade till föräldraskapet.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Råd- och stödsamtal vid familjeenheterna

Målgrupp
Föräldrar och deras barn och ungdomar i åldrarna 0–20 år som önskar stöd i föräldraskapet eller med familjerelationerna.

Innehåll och genomförande
På familjeenheterna kan föräldrar få rådgivande samtalsstöd av familjebehandlare. Dessa samtal är motiverande och vägledande samtal med föräldrarna och i förekommande fall deras barn och ungdomar med utgångspunkt att bygga relation.

Om föräldrarna önskar ytterligare samtalsstöd efter de rådgivande samtalen, kan ytterligare upp till sju samtal erbjudas. Dessa har karaktären av individanpassat samtalsstöd.

Dokumentation
De inledande samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentation ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Det individanpassade samtalsstödet som eventuellt tillhandahålls efter de rådgivande samtalen är av stödjande karaktär och ska dokumenteras på individnivå.

Råd- och stödsamtal vid Stödcentrum

Målgrupp
Ungdomar och vårdnadshavare till ungdomar som har blivit utsatta för brott, har begått brott eller har bevittnat våld och annan kriminalitet.

Villkor: Ungdomar i åldrarna 10 - 21 år

Innehåll och genomförande
Stödcentrum vid Ungdomsjouren erbjuder upp till fem stödsamtal till brottsutsatta, vittnen och misstänkta gärningspersoner. Samtalen har fokus på information, rådgivning och stöd i rättsprocessen samt hjälp att söka ekonomisk ersättning.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande och informerande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Råd- och stödsamtal vid Trappan

Målgrupp
Trappans målgrupp är barn och ungdomar i familjer som har problem med alkohol, droger, våld, psykisk ohälsa, intellektuella begränsningar eller konfliktfyllda separationer.

Villkor: Barn och ungdomar i åldrarna 5–20 år.

Innehåll och genomförande
Trappan erbjuder individuellt samtalsstöd till målgruppen. Stödet omfattar inledningsvis upp till fem rådgivande, motiverande och vägledande samtal till barn och ungdomar med utgångspunkt att bygga relation. Vid samtalen kartläggs barnet eller ungdomens problematik för att kunna erbjuda rätt insats.

Om barnet eller ungdomen önskar ytterligare samtalsstöd efter de rådgivande samtalen, kan ytterligare upp till sju stödsamtal erbjudas. Dessa har karaktären av individanpassat samtalsstöd. Ungdomar mellan 15 och 17 år kan efter de inledande rådgivande samtalen ta del av insatsen stödsamtal för ungdomar vid Trappan om de önskar.

Dokumentation
De inledande samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentation ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Det individanpassade samtalsstödet som eventuellt tillhandahålls efter de rådgivande samtalen är av stödjande karaktär och ska dokumenteras på individnivå.

Råd- och stödsamtal vid Ungdomscentrum

Målgrupp
Barn och ungdomar och deras föräldrar där det finns problematik eller oro utifrån skadligt bruk och beroende, kriminalitet och annat normbrytande beteende.

Villkor: Barn och ungdomar i åldrarna 13–20 år och deras föräldrar.

Innehåll och genomförande
Ungdomscentrum erbjuder rådgivande samtal för ungdomar och deras föräldrar vid problematik och oro på grund av alkohol, narkotika, kriminalitet eller annat normbrytande beteende. Samtalen kan genomföras enskilt med ungdomen eller tillsammans med dennes familj.

Om familjen eller ungdomen upplever fortsatta behov efter de inledande, rådgivande samtalen kan familjen eller ungdomen erbjudas fortsatt stöd med upp till sju samtal. Syftet är att bibehålla drogfrihet eller stöd att komma ur skadligt bruk och beroende, kriminalitet eller annat normbrytande beteende.

Dokumentation
De inledande samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentation ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Det individanpassade samtalsstödet som eventuellt tillhandahålls efter de rådgivande samtalen är av stödjande karaktär och ska dokumenteras på individnivå.

Samhällsvägledning och kulturtolkning

Målgrupp
Familjer som har behov av information om socialtjänsten samt råd och stöd om vilken hjälp familjen kan få.

Innehåll och genomförande
Insatsen bedrivs av samhällsvägledare och kulturtolkar som arbetar inom Ungdomsjouren. Insatsen innebär vägledning av barn, ungdomar och deras familjer om hur socialtjänsten fungerar samt ger råd och stöd om vilken hjälp deras familj kan få av socialtjänsten. Samhällsvägledare kan också hjälpa familjer som redan har kontakt med socialtjänsten.

Både samhällsvägledare och kulturtolkar arbetar förebyggande för att förhindra desinformation. De har också som uppgift att informera om vilka rättigheter och skyldigheter föräldrar i Sverige har.

Dokumentation
Insatserna är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Spädbarnsverksamhet

Målgrupp
Nyblivna föräldrar med någon form av psykisk ohälsa, exempelvis depression, ångest, socialfobi och/eller ensamhet, som har ett litet nätverk och känner osäkerhet i föräldrarollen. Föräldrar som upplever ett behov av ett mindre sammanhang än vad man kan få på öppna förskolan.

Innehåll och genomförande
Grupper om fem barn med förälder som träffas en gång per vecka under en termin. Syftet är att fånga upp hur föräldern mår och se till att föräldern blir omhändertagen och får tid att prata och därigenom stödja samspelet mellan förälder och bebis. Insatsen ges av familjeenheterna.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Stödsamtal för ungdomar vid Trappan

Målgrupp
Ungdomar i familjer som har problem med alkohol, droger, våld, psykisk ohälsa, intellektuella begränsningar eller konfliktfyllda separationer.

Villkor: Ungdomar i åldrarna 15–17 år.

Innehåll och genomförande
Trappan erbjuder upp till sju individuella stödsamtal till målgruppen. Samtalen är motiverande och vägledande.

Dokumentation
Samtalen har karaktären av individanpassat samtalsstöd, där dokumentationen ska ske avidentifierat av särskilda skäl.

Tidigt stöd

Målgrupp
Blivande föräldrar med kognitiva svårigheter som önskar hjälp och stöd inför barnets födsel.

Innehåll och genomförande
Tidigt stöd är en förebyggande insats riktad till blivande föräldrar med kognitiva svårigheter och som initieras av barnmorska på MVC, utifrån oro inför det kommande föräldraskapet. Efter ett informationsmöte med föräldrar och barnmorska erbjuds föräldrarna fem hembesök av familjepedagoger i familjestödsgruppen i syfte att förbereda dem inför barnets födsel.

Dokumentation
Insatsen omfattar upp till fem hembesök där dokumentation av särskilda skäl ska ske avidentifierat.

Urinprov

Målgrupp
Barn och ungdomar och deras föräldrar där det finns problematik eller oro utifrån ungdomens skadliga bruk och beroende.

Villkor: Barn och ungdomar folkbokförda i Uppsala kommun i åldrarna 13–20 år och deras föräldrar.

Innehåll och genomförande
Ungdomscentrum erbjuder möjlighet för urinprov vid oro för droganvändning. Provtagningen är slumpmässig och övervakad. Ungdomscentrum testar för olika droger och har även möjlighet att skicka urinprovet till laboratorium.

Dokumentation
Insatsen omfattar max sex urinprov där dokumentation av särskilda skäl ska ske avidentifierat.

Vänta barnsäkert

Målgrupp
Gravida som besöker en mödravårdscentral där Vänta Barnsäkert erbjuds.

Innehåll och genomförande
Insatsen genomförs tillsammans med Region Uppsala. Syftet är att identifiera psykosocialt stödbehovet hos gravida kvinnor genom ett standardiserat frågeunderlag som den gravida erbjuds besvara.

Vid utfall kan den gravida erbjudas stöd och hjälp utifrån sina behov och önskemål. Till exempel kan gemensamma samtal med barnmorska och familjebehandlare vid familjeenheterna erbjudas. Familjebehandlare bjuds då in till ett rådgivande samtal tillsammans med barnmorska, den gravida och eventuell partner på mödravårdscentralen.

Om den blivande föräldern önskar ytterligare stöd efter det rådgivande samtalet, kan upp till sju stödsamtal med familjebehandlare erbjudas.

Dokumentation
De inledande samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentation ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Det individanpassade samtalsstödet som eventuellt tillhandahålls efter de rådgivande samtalen är av stödjande karaktär och ska dokumenteras på individnivå.

Insatser som tillhandahålls av avdelning vuxen

Anhöriggrupp vid DH13

Målgrupp
Anhöriga till en person med beroendeproblem.

Villkor: Personer som har fyllt 21 år.

Innehåll och genomförande
Grupperna för anhörigstöd innebär sju tillfällen en gång per vecka och genomförs av öppenvårdens behandlingsgrupp DH13.

Dokumentation
Samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Barn i föräldrars fokus (BiFF)

Målgrupp
Föräldrar som befinner sig i familjerättsliga konflikter och vill öka förståelsen för barnens situation.

Villkor: Särlevande föräldrar med barn under 18 år.

Innehåll och genomförande
Insatsen tillhandahålls av familjerättsenheten och består av tre till fyra gruppträffar. Syftet är att öka föräldrarnas förståelse för barnens situation och behov samt att flytta fokus från eventuella konflikter till ett bättre samarbete till gagn för barnen.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

CRA

Målgrupp
Personer som har ett skadligt bruk eller beroende av alkohol eller droger.

Villkor: Personer som har fyllt 21 år samt är folkbokförda i Uppsala kommun. För att ta del av insatsen får man inte vara inskriven i läkemedelsassisterad rehabilitering vid opioidberoende, LARO-programmet, i regionens regi.

Innehåll och genomförande
CRA (Community reinforcement approach) är en manualbaserad metod som kombinerar psykosocial behandling med psykosociala stödinsatser. I många fall innebär insatsen social färdighetsträning. CRA är individanpassat och individen styr hur

ofta och hur länge insatsen ges men maximalt ges CRA under ett år. Insatsen tillhandahålls av Råd- och behandlingsgruppen.

Dokumentation
CRA är en individanpassad stödinsats och dokumentationen ska ske på individnivå.

Craft för anhöriga

Målgrupp
Anhöriga/närstående till en person med skadligt bruk eller beroende av alkohol eller droger.

Villkor: Personer som har fyllt 21 år och är folkbokförda i Uppsala kommun.

Innehåll och genomförande
Craft för anhöriga är en icke-konfrontativ manualbaserad behandlingsmetod. Den anhöriga får träna kommunikationsfärdigheter, träna på att upptäcka och hantera situationer som kan bli våldsamma samt lära sig färdigheter för att öka sitt eget välmående oavsett om personen med substansbruk väljer att förändras eller inte. Insatsen tillhandahålls av Råd- och behandlingsgruppen och innebär upp till 10 enskilda samtal.

Dokumentation
Samtalen har karaktären av individanpassat samtalsstöd, där dokumentationen ska ske avidentifierat av särskilda skäl.

Eftervård vid råd- och behandlingsgruppen

Målgrupp
Personer som har ett skadligt bruk eller beroende av alkohol eller droger.

Villkor: Personer som har fyllt 21 år, är folkbokförda i Uppsala kommun, samt har genomgått och avslutat öppenvårdsbehandling vid råd- och behandlingsgruppen för maximalt tre månader sedan.

Innehåll och genomförande
Efter avslutad öppenvårdsbehandling vid råd- och behandlingsgruppen kan den som önskar fortsatt stöd få eftervård genom gruppsamtal i upp till sex månader. Gruppen träffas vid ett tillfälle per vecka.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Familjerådgivning

Målgrupp
Vuxna med samlevnadskonflikter.

Villkor: Personer som har fyllt 18 år.

Innehåll och genomförande
Socialnämnden ska enligt socialtjänstlagen erbjuda den som begär det familjerådgivning i form av samtal som syftar till att hjälpa par och familjer att bearbeta samlevnadskonflikter. På familjerådgivning ges professionellt samtalsstöd med målet att finna nya möjligheter och lösningar på problem och konflikter. Insatsen tillhandahålls av Familjerådgivningen.

Dokumentation
Det här en rådgivande insats och dokumentation ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Förlängd behandling vid DH13

Målgrupp
Personer som har ett skadligt bruk eller beroende av alkohol eller droger.

Villkor: Personer som har fyllt 21 år, är folkbokförda i Uppsala kommun, samt har genomgått och avslutat grundbehandling vid DH13 för maximalt en vecka sedan.

Innehåll och genomförande
Efter avslutad grundbehandling vid DH13 kan den som önskar fortsatt stöd få förlängd behandling i grupp. Gruppen träffas vid två tillfällen per vecka, i upp till 11 månader. Fokus är att integrera tolvstegsfilosofin i sin livsstil. Insatsen erbjuds av öppenvårdens behandlingsgrupp DH13.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Haschavvänjningsprogrammet

Målgrupp
Personer med skadligt bruk eller beroende.

Villkor: 21 år och över samt folkbokförd i Uppsala kommun. För att ta del av insatsen får man inte vara inskriven i läkemedelsassisterad rehabilitering vid opioidberoende, LARO-programmet, i regionens regi.

Innehåll och genomförande
Haschavvänjningsprogrammet har en kognitiv beteendeterapeutisk (KBT) orientering med fokus på integration av känslor, kognitiv utveckling och beteendeförändring. Insatsen innebär upp till 20 enskilda samtal som ges av Råd- och behandlingsgruppen.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Jag och min familj

Målgrupp
Familjer som upplever behov av förändring gällande föräldrarnas alkohol- och drogvanor och att förbättra kommunikation inom familjen.

Villkor: Familjer med barn mellan 0–20 år.

Innehåll och genomförande
Programmet syftar till bättre kommunikation i familjen, att barns perspektiv uppmärksammas och att vuxna motiveras till förändrade alkohol- och drogvanor. Programmet består av 8 träffar och 2 uppföljningsträffar.

Insatsen tillhandahålls av Råd- och behandlingsgruppen i samverkan med familjeenheterna.

Dokumentation
Samtalen har karaktären av individanpassat samtalsstöd, där dokumentationen ska ske avidentifierat av särskilda skäl.

Plats på härbärge

Målgrupp
Vuxna med behov av en tillfällig sovplats.

Villkor: Personer som har fyllt 18 år. För fler än en natt på härbärge utan behovsprövning ska man vara folkbokförd i Uppsala kommun.

Innehåll och genomförande
Socialnämnden tillhandahåller sovplatser på härbärget Söderforsgatan (Flersteget) för män och på härbärget Sagahemmet för kvinnor.

Insatsen plats på härbärge tillhandahålls en natt i taget utan behovsprövning för personer som är folkbokförda i Uppsala kommun. Principen är att de som kommer till härbärget först inför varje natt får de sovplatser som finns. Det går inte att boka en plats i förhand och det går inte att ha kvar några personliga tillhörigheter på härbärget mellan varje natt. För personer som inte är folkbokförda i Uppsala kommun erbjuds endast en natt. Vill personer som är folkbokförda utanför Uppsala kommun vistas mer än en natt på härbärge krävs ett beslut.

Dokumentation
Det här är en stödinsats och dokumentation ska ske på individnivå.

Råd- och stödsamtal om beroende

Målgrupp
Personer med ett beroende eller skadligt bruk samt anhöriga till personer med beroendeproblematik.

Villkor: Personer som har fyllt 21 år samt är folkbokförda i Uppsala kommun. För att ta del av insatsen får man inte vara inskriven i läkemedelsassisterad rehabilitering vid opioidberoende, LARO-programmet, i regionens regi.

Innehåll och genomförande
Fem inledande samtal av rådgivande karaktär erbjuds till personer som har problem med alkohol eller droger och vill göra en förändring, samt till närstående till personer med beroendeproblematik.

Personer med skadligt bruk eller beroende kan efter de inledande rådgivande samtalen få upp till 15 individanpassade stödsamtal. Stödsamtalen kan innehålla motiverande samtal, återfallsprevention, delar av CRA med inriktning på social färdighetsträning, samt 12-stegs filosofin. Anhöriga kan också ta del av insatsen Craft för anhöriga efter de inledande rådgivande samtalen.

Råd- och stödsamtal om beroende ges av Råd- och behandlingsgruppen och öppenvårdens behandlingsgrupp DH13.

Dokumentation
De inledande samtalen innebär rådgivning och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

De individanpassade stödsamtalen ska dokumenteras på individnivå.

Samarbetssamtal

Målgrupp
Föräldrar som är oeniga kring frågor som rör gemensamma barn.

Innehåll

Socialnämnden ska enligt socialtjänstlagen erbjuda samarbetssamtal i syfte att föräldrar ska nå enighet i frågor som gäller vårdnad, boende och umgänge och i frågor som gäller barnets försörjning. Samtalen ska ledas av en sakkunnig person.

Familjerätten erbjuder samarbetssamtalen. Fokus i samarbetssamtalen är att förbättra kommunikationen och samarbetet kring gemensamma barn. Antal samarbetssamtal varierar. Det första samtalet sker individuellt och därefter med båda föräldrarna.

Dokumentation
Detta är en stödinsats. På grund av särskilda skäl ska dokumentationen ske avidentifierat.

Samtalskontakt för våldsutsatta personer

Målgrupp
Vuxna som är våldsutsatta.

Villkor: Personer som har fyllt 18 år.

Innehåll och genomförande
Samtalen ges av personalen på Nexus stödcentrum, oftast på plats i Nexus lokaler men ibland även via telefon. Samtalen syftar till att informera om våld i nära relation och vilka konsekvenser det kan få, samt att vid behov motivera den hjälpsökande personen att ansöka om stöd för att lämna en våldsam relation.

Dokumentation
Samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Single session stödsamtal

Målgrupp
Personer som har ett skadligt bruk eller beroende samt anhöriga till personer med beroendeproblematik.

Villkor: Personer som har fyllt 21 år samt är folkbokförda i Uppsala kommun. För att ta del av insatsen får man inte vara inskriven i läkemedelsassisterad rehabilitering vid opioidberoende, LARO-programmet, i regionens regi.

Innehåll och genomförande
De här stödsamtalen innebär en möjlighet att med kort varsel komma på endast ett samtal hos Råd- och behandlingsgruppen, så kallade single session. Erbjudandet finns både för personer som har ett eget beroende eller skadligt bruk och för dem som är närstående.

Dokumentation
Samtalen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Vräkningsförebyggande stöd

Målgrupp
Vuxna personer som en hyresvärd eller bostadsrättsförening har för avsikt att vräka/avhysa och detta har meddelats till socialnämnden.

Villkor: Personer som har fyllt 18 år.

Innehåll och genomförande
När vräkningsförebyggarna vid Boendeenhet 1 får information om att en person riskerar att bli vräkt tar de kontakt och erbjuder råd och stöd.

Stödet kan exempelvis bestå i att skapa en dialog med bostadsbolag eller hyresvärdar, hjälpa till att ansöka om andra kommunala insatser eller att ta kontakt med regionen eller andra myndigheter. Syftet med insatsen är att personer ska kunna behålla sin bostad.

Vräkningsförebyggarna närvarar också vid alla avhysningar i Uppsala kommun som ett stöd för den person som blir avhyst.

Dokumentation
Det här är en stödinsats och dokumentation ska ske på individnivå.

Återfallsprevention i grupp

Målgrupp
Personer med skadligt bruk eller beroende.

Villkor: 21 år och över samt folkbokförd i Uppsala kommun. För att ta del av insatsen får man inte vara inskriven i läkemedelsassisterad rehabilitering vid opioidberoende, LARO-programmet, i regionens regi.

Innehåll och genomförande
Återfallsprevention är en form av kognitiv beteendeterapi (KBT) och syftar till att förebygga återfall i skadligt bruk eller beroende. Insatsen innebär 20 träffar i grupp (måndag till fredag i fyra veckor). Insatsen tillhandahålls av Råd- och behandlingsgruppen.

Dokumentation
Insatsen är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Övriga insatser

Föräldrastödjare

Målgrupp
Föräldrar till barn som är placerade utanför hemmet, antingen med stöd av socialtjänstlagen (SoL) eller lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Alternativt föräldrar som har kontakt med socialtjänsten och är oroliga för att deras barn kommer bli placerade.

Innehåll och genomförande
Insatsen innebär krisstöd i samband med placering, råd kring att vara förälder till ett placerat barn och information om vilka rättigheter och skyldigheter en förälder eller vårdnadshavare har. Insatsen innebär också stöd i att gå igenom och förstå dokument kopplade till barnets placering, samt stöd i att förbereda sig inför möten med barnets socialsekreterare.

Föräldrastödjare finns från augusti 2026 inom Nätverkscentrum som drivs i samverkan mellan avdelningarna barn och unga myndighet och barn och unga insats. Föräldrastödjarna kommer vara anställda på enheten för riktat stöd, inom barn och unga myndighet.

Dokumentation
Det här är en stödinsats och dokumentation ska ske på individnivå.

Lots

Målgrupp
Familjer som har olika former av funktionsnedsättningar och vill ha information om samhällets stödinsatser och hjälp att ta del av dessa insatser.

Innehåll och genomförande
Insatsen innebär stöd, motivation och vägledning i kontakter med till exempel myndigheter, skola, andra delar av socialtjänsten, samt hälso- och sjukvård. Lotsen ger också praktisk hjälp att formulera och ansöka om exempelvis kommunala insatser, eller olika hjälpmedel. Insatsen finns vid enheten för riktat stöd 2.

Dokumentation
Det här är en stödinsats och dokumentation ska ske på individnivå.

Romsk inkludering

Målgrupp
Romska familjer eller individer som har behov av information och samhällsvägledning, såsom hur socialtjänsten och andra myndigheter fungerar samt råd och stöd om vilken hjälp man kan få.

Innehåll och genomförande
Insatsen innebär samhällsvägledning för barn, ungdomar och deras familjer om hur socialtjänsten och andra myndigheter fungerar samt råd och stöd om vilken hjälp man kan få. Insatsen erbjuds av enheten för strategiskt stöd.

Kafé Romano är en mötesplats och plattform. Insatsen syftar till att stärka delaktighet och inflytande i arbetet med romsk inkludering. Kafé Romano är öppet en gång i månaden med gemensam fika och diskussion kring ett tema.

Dokumentation
Insatsen samhällsvägledning är av rådgivande karaktär och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Kafé Romano är en mötesplats/träffpunkt och dokumentationen ska inte innehålla uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Dokumenthistorik

Datum	Dokumenthändelse
2025-05-19 (§ 103)	Antagen
2025-10-16 (§ 198)	Reviderad
2025-12-17 (§ 245)	Reviderad
2026-06-16 (§ 99)	Reviderad
2026-10-14 (§ 154)	Reviderad

Bilaga Insatser per verksamhet

	Avdelning barn och ungdom insats							Avdelning vuxen							Avdelning barn och ungdom myndighet	Staben
Insats/Verksamhet	**Gottsunda familje-enhet**	**Ling familje-enhet**	**Sävja familje-enhet**	**Familje-stödsgruppen**	**Trappan**	**Ungdoms-centrum**	**Ungdoms-jouren**	**Boende-enhet 1**	**Familje-rådgiv-ningen**	**Familje-rätten**	**Flerstegs-boendet**	**Nexus**	**Råd- och behandlings-gruppen**	**Öppenvård DH13**	**Enhet för riktat stöd**	**Enhet för strateg-iskt stöd**
Alla Barn i Centrum (ABC)	x	x	x													
Anhöriggrupp på DH13														x		
Barn i föräldrars fokus (BiFF)										x						
Barnsäkert	x	x	x													
Community Parent Education (COPE)	x	x	x				x									
CRA													x			
Craft för anhöriga													x			
Eftervård vid råd- och behandlingsgruppen													x			
Familjerådgivning									x							
Förlängd behandling DH13														x		
Föräldraskap i Sverige (FÖS)	x	x	x				x									
Föräldrastödjare															x	
Föräldraträffar vid familjeenheterna	x	x	x													
Gruppverksamhet vid Trappan					x											
Haschavvänjningsprogrammet													x			
Hela barn	x	x	x													
Häktessamtal							x									
Jag och min familj	x	x	x										x			
Konflikthantering i skolan							x									
Krissamtal	x	x	x			x	x									
Lots															x	
Mamma och Pappa Trots Allt (MPTA)				x												
Medling vid brott							x									
Mötesplatser vid familjecentralerna	x	x	x													
Pappa kom hem	x															
Plats på härbärge											x					
Romsk inkludering																x
Råd- och stödsamtal vid familjeenheterna	x	x	x													
Råd- och stödsamtal vid Stödcentrum							x									
Råd- och stödsamtal vid Trappan					x											
Råd- och stödsamtal vid Ungdomscentrum						x										
Råd- och stödsamtal om beroende													x	x		
Samarbetssamtal										x						
Samhällsvägledning och kulturtolkning							x									
Samtalskontakt för våldsutsatta personer												x				
Single session stödsamtal													x			
Spädbarnsverksamhet	x	x	x													
Stödsamtal för ungdomar vid Trappan					x											
Tidigt stöd				x												
Urinprov						x										
Vräkningsförebyggande stöd								x								
Vänta Barnsäkert	x	x	x													
Återfallsprevention i grupp													x			